

Reactie Haven Netwerk Fryslân (HNF) op de Startnotitie integrale havenvisie provincie Fryslân.

HNF-RSN

Bestuursakkoord juli 2023

In het Bestuursakkoord van juli 2023 hebben de Friese college-partijen afgesproken:

- Gedeputeerde Staten komen met een integrale Friese havenvisie. Waarbij wij infrastructuur en economie samen laten optrekken.

Het Haven Netwerk Fryslân (HNF) heeft bij de presentatie van dit voornemen haar waardering uitgesproken, met deze toezegging neemt het provinciaal bestuur de centrale wens uit de HNF-lobby over.

Op 11 maart 2025 heeft GS de "Startnotitie integrale havenvisie provincie Fryslân" vastgesteld. Deze Startnotitie wordt op 28 mei in PS behandeld. Op basis van de uitkomsten van het PS-debat zou dan eind van dit jaar het eerste concept van de Havenvisie gereed moeten zijn voor bespreking in GS. Het eindconcept wordt in het voorjaar van 2026 aan PS aangeboden en vastgesteld. Daarmee zijn we drie jaar na de publicatie van het voornemen in het Bestuursakkoord.

HNF verwelkomt de Startnotitie en kijkt uit naar de Havenvisie, maar gelet op het belang van de haven economie voor Fryslân (toegevoegde waarde 1 mld euro pj en 6900 arbeidsplaatsen) en de kansen die met een strategische publiek-private aanpak benut kunnen worden, acht HNF een hoger tempo en ambitieniveau mogelijk en geboden.

In de Startnotitie wordt een brede scope aan onderwerpen opgesomd:

- de provincie werkt aan een eerste visie op het samenhangende cluster van goederenvervoer, havens en binnenvaart,
- van invloed zijn de transities voor circulaire economie, duurzame energie, gezondheid en digitalisering,
- van belang zijn het TEN-T-netwerk en de Noord-corridor, modal shift, middelen voor infrastructuur, binnenvaart en recreatievaart, de maritieme maak-industrie en het STEC-onderzoek naar watergebonden industrieterreinen.

Maar met de brede opsomming van onderwerpen mist de nu voorliggende Startnotitie een heldere analyse: waar staan we nu en wat zijn met een strategische publiek-private aanpak onze kansen en mogelijkheden?

De wens om PS een compact document voor te leggen is blijkbaar ten koste gegaan van inhoud en visie.

Reactie HNF op Startnotitie

- **Pagina 4:** Havens zijn individueel georganiseerd, waardoor kansen onbenut blijven, investeringen gaan ons voorbij. Met gemeenten en belanghebbenden willen we meer afstemming verkennen.

> **Reactie HNF:** in de Strategische Agenda van HNF is het actiepunt Optimalisatie Haven Operaties (OHO) opgenomen, met het recent afgesloten OHO-project heeft HNF hier samen met de havenbeheerders, gemeenten, RWS-PWS en experts uitwerking aan gegeven.

Het stimuleren en bevorderen van vervoer over water vraagt om een optimalisatie van de havenoperaties. In de ideale situatie maakt het voor de gebruikers (binnenvaart, bedrijven) niet uit welke haven of overslaglocatie in Fryslân gebruikt wordt. Tarieven, digitale systemen en regels zijn op elkaar afgestemd als ware het één havensysteem. Brug- en sluisbedieningen zijn gericht op het bevorderen van vervoer over water en sluiten aan bij de preferente ladingsstromen.

Uitvoering van de conclusies en aanbevelingen uit het OHO-project vraagt om samenwerking tussen gemeentelijke havens, provincie Fryslân en RWS op bestuurlijk, ambtelijk en ondernemersniveau.

HNF heeft op basis van de uitkomsten van het OHO-project enkele vervolgstappen gepresenteerd, op 10 februari op een Expertmeeting en op 12 maart op een Bestuurlijk bijeenkomst. Deze vervolgstappen zijn:

1. Organiseer een Bestuurlijk Overleg Friese Binnenhavens met Provincie, havengemeenten, RWS en HNF.
2. Verzilver het laaghangend fruit: organiseer de Friese havens als één systeem met een Haven Management Systeem (HMS), verordeningen, centrale inkoop, flexpool specialisten, etc.
3. Zet een Fries Haven Data Systeem op voor het aantal scheepsbewegingen, ladingstromen, omzet en toegevoegde waarde, directe en indirecte banen, beheer en onderhoud, baggeren en assetmanagement, omgevingsvisie incl energie en circulair, calamiteitenplan, actueel kaartbeeld, etc.
4. Ondersteun de vorming van een integraal Fries Binnenhaven Netwerk: integraliteit vergt een verbrede aanpak van EZ naar EZ, Beheer en Nautisch beleid, van gemeente naar gemeenten, provincie, RWS en HNF.

HNF bepleit dat de provincie met betrekking tot deze vervolgstappen haar specifieke boven-lokale rol en regiefunctie op pakt en actief invult, zoals in onderstaande punten wordt aangegeven.

- **Pag 4:** De provincie heeft de kerntaak om de regionale economie te stimuleren, is regisseur van ruimtelijke ordening en infrastructuur.

> **Reactie HNF:** HNF roept de provincie op om een actieve regietaak op zich te nemen en het bovengenoemde Bestuurlijk Overleg Friese Binnenhavens organiseert met de havengemeenten, RWS en HNF.

- **Pag 7:** binnenhavens bieden ruimte voor watergebonden bedrijventerreinen, ondervinden concurrentie van andere ruimtevragers zoals woningbouw en energie.

> **Reactie HNF:** het belang van havens voor economie, mobiliteit, energie, circulair en ruimte vergt dat provincie en gemeenten de benodigde ruimte voor havens en watergebonden bedrijven toereikend reserveren voor een toekomstgerichte havenontwikkeling.

- **Pag 8:** het bedrijfsleven heeft zich sinds 2022 georganiseerd in netwerkorganisatie Havennetwerk Fryslân.

> **Reactie HNF:** de provincie noemt hier HNF als bedrijven-netwerk, maar de HNF-organisatie omvat duidelijk een breder verband: HNF organiseert naast 23 bedrijven ook 5 havengemeenten, 2 belangenorganisaties en 3 kennisinstellingen.

- **Pag 8:** samenwerking havens volgt in de Havenvisie, voorbeelden zijn Port of Zwolle, Port of Twente en de Limburgse Bleuports.

> **Reactie HNF:** samenwerking tussen havens betreft primair een verantwoordelijkheid van havens en gemeenten, HNF richt zich met het bovengenoemde OHO-project op het stroomlijnen van de havenoperaties. HNF roept de provincie op een actieve regietaak op zich te nemen bij het organiseren van het Bestuurlijk Overleg Friese Binnenhavens (zie bovenstaand punt 4).

- **Pag 9:** de provincie start een intensieve dialoog met externe belanghebbenden, waaronder HNF.

> **Reactie HNF:** HNF staat zeker open voor nader overleg en afstemming.

Voor nader contact en toelichting maken we graag een afspraak.
Namens het Havennetwerk Fryslân,

Jaap Jelle Feenstra,
Voorzitter HNF.

Mob 0651174876.

Mail jjfeenstra@hotmail.com

Post Efterom 34, 8525 EJ Langweer.